

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 24. marraskuuta 2017
(OR. en)**

14821/17

COEST 324

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Itäisen kumppanuuden huippukokouksen yhteinen julkilausuma (Bryssel, 24. marraskuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä huippukokouksen osallistujien Brysselissä 24. marraskuuta 2017 hyväksymä itäisen kumppanuuden huippukokouksen yhteinen julkilausuma.

Itäisen kumppanuuden huippukokouksen yhteinen julkilausuma**Bryssel, 24. marraskuuta 2017**

Armenian tasavallan, Azerbaidžanin tasavallan, Georgian, Moldovan tasavallan, Ukrainan ja Valko-Venäjän tasavallan valtion- tai hallitusten päämiehet ja edustajat, Euroopan unionin edustajat ja sen jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet ja edustajat tapasivat Brysselissä 24. marraskuuta 2017. Huippukokouksessa olivat läsnä myös Euroopan parlamentin puhemies sekä alueiden komitean, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan investointipankin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, EU:n ja itäisten kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten konferenssin ja Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen edustajat.

1. Huippukokouksen osallistujat vahvistavat pitävänsä itäistä kumppanuutta erittäin tärkeänä Euroopan naapuruuspolitiikan erityisenä ulottuvuutena. He vahvistavat sitoutuneensa yhdessä tähän strategiseen ja kunnianhimoiseen kumppanuuteen, jonka perustana ovat yhteiset arvot, keskinäiset edut ja yhteisymmärrys, yhteinen omistajuus ja vastuullisuus, eriyttäminen ja keskinäinen vastuuvollisuus, jotka tuovat Itä-Euroopan kumppanimaat lähemmäs Euroopan unionia. Kestävä ja todellinen edistyminen uudistuksissa on keskeistä itäisen kumppanuuden onnistumiselle myös jatkossa.

2. Huippukokouksen osallistujat sitoutuvat jälleen itäisen kumppanuuden keskeisten periaatteiden eli demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien sekä kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja normien vahvistamiseen. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut tukemaan kaikkien kumppaneidensa alueellista koskemattomuutta, itsenäisyyttä ja suvereniteettia. Täysimääräinen sitoutuminen YK:n peruskirjassa, vuoden 1975 Helsingin päätösasiakirjassa ja Etyjin vuoden 1990 Pariisin peruskirjassa vahvistettuihin tarkoituksiin ja periaatteisiin sekä niiden täysimääräinen kunnioittaminen ja noudattaminen on perusta yhteiselle visiollemme rauhanomaisesta ja yhtenäisestä Euroopasta. Huippukokouksen osallistujat vahvistavat aiemmissa itäisen kumppanuuden huippukokousten julkilausumissa esitetyt elementit ja periaatteet ja korostavat aikovansa päättäväisesti edistää aiemmissa huippukokouksissa ja kahdenvälisissä sopimuksissa annettuja sitoumuksia.
3. Tässä yhteydessä he korostavat, että on keskeisen tärkeää vahvistaa ja edistää niitä yhteisiä arvoja ja periaatteita, joihin ne ovat sitoutuneet, mikä auttaa osaltaan kehittämään lujempia EU:n ja kumppaneiden välisiä suhteita. Itäisen kumppanuuden yhteydessä luodut siteet tekevät Euroopan unionista ja kumppanimaista yhdessä vahvempia ja kykenevämpiä käsittelemään yhteisiä haasteita. Huippukokouksen osallistujat ovat yhtä mieltä siitä, että tiiviimpi yhteistyö ja tulevaisuuteen tähtäävä ja kattava poliittinen vuoropuhelu ovat keskeisiä yhteisten haasteiden käsittelemisessä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa.
4. Osallistujat korostavat valtion sekä taloudellisen ja yhteiskunnallisen selviytymiskyvyn vahvistamisen merkitystä EU:ssa ja kumppanimaissa sekä itäisen kumppanuuden roolia tältä osin Euroopan unionin naapurustossa, kuten todetaan myös Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa ja Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistuksessa.

5. Itäinen kumppanuus tukee niiden keskeisten globaalien poliittisten tavoitteiden toteuttamista, jotka on asetettu YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmassa Agenda 2030:ssä hyvin hallinnoitujen, vauraampien ja vastuullisempien yhteiskuntien aikaansaamiseksi sekä Pariisin ilmastopöytäkirjassa. Huippukokouksen osallistujat katsovat, että ilmastomuutoksen kielteinen vaikutus on yksi aikamme suurimmista haasteista, jotka edellyttävät kaikkien sidosryhmien yhdistettyjä ponnisteluja. He vahvistavat elinvoimaisen kansalaisyhteiskunnan ja sukupuolten tasa-arvon tärkeyden, jotta heidän yhteiskuntiansa koko taloudellinen ja sosiaalinen potentiaali saataisiin käyttöön ja parannettaisiin näin talouskehitystä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
6. Huippukokouksen osallistujat ovat edelleen erittäin huolestuneita kansainvälisen oikeuden periaatteiden jatkuvista loukkauksista monissa osissa aluetta. Huippukokouksen osallistujat kehottavat uusiin ponnistuksiin, jotta alueen ratkaisemattomat konfliktit saataisiin ratkaistua rauhanomaisesti kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja normien pohjalta. Konfliktien ratkaisu, luottamuksen lisääminen ja hyvät naapuruussuhteet ovat välttämättömiä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ja yhteistyön kannalta. Huippukokouksen osallistujat suhtautuvat myönteisesti ponnisteluihin ja EU:n vahvempaan rooliin konfliktien ratkaisussa ja luottamuksen lisäämisessä nykyisten sovittujen neuvottelukokoonpanojen ja -prosessien puitteissa tai niiden tukemiseksi, muun muassa läsnäololla kentällä, jos se on tarpeen.
7. Osallistujat korostavat, että itäisen kumppanuuden tavoitteena on luoda yhteinen alue, jolle on yhteistä demokratia, vauraus, vakaus ja lisääntynyt yhteistyö ja joka ei ole suunnattu ketään vastaan. Jos yhteydet muiden kumppanien kanssa edellyttävät laajempaa osallistumista ja edistäisivät yksittäisten toimien tavoitteita ja itäisen kumppanuuden yleistavoitteita, tapauskohtaiseen yhteistyöhön voidaan ottaa mukaan kolmansia maita. Osallistujat vahvistavat, että jokaisella kumppanilla on suvereeni oikeus valita tavoitetasonsa ja päämäärät, joihin se pyrkii suhteissaan Euroopan unioniin.

8. Huippukokouksen osallistujat ovat tyytyväisiä itäisen kumppanuuden tähänastisiin saavutuksiin ja selvempään eriyttämiseen EU:n ja kunkin kumppanimaan kahdenvälisissä suhteissa. Yhteistyön laajuuteen ja tiiviyyteen vaikuttavat EU:n ja kumppaneiden tavoitteet ja tarpeet sekä uudistusten toteutustahti ja laatu.
9. Huippukokouksen osallistujat ovat tyytyväisiä siihen, että assosiaatiosopimukset ja pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet ovat tulleet kokonaan voimaan Georgian ja Moldovan tasavallan kanssa sekä viimeksi Ukrainan kanssa EU:n valtion- tai hallitusten päämiesten joulukuussa 2016 tekemän päätöksen jälkeen.
10. Huippukokouksen osallistujat tunnustavat tässä yhteydessä kyseisten kumppanien Eurooppaan suuntautuvat pyrkimykset ja niiden eurooppalaiset valinnat, kuten assosiaatiosopimuksissa todetaan. Sopimuksissa määrätään poliittisen assosiaation ja taloudellisen integraation vauhdittamisesta Euroopan unionin kanssa. Huippukokouksen osallistujat panevat tyytyväisinä merkille EU:n tuen niiden täytäntöön panemiseksi. Itäisen kumppanuuden osallistavuuden periaatetta noudattaen tässä yhteydessä on syytä ottaa assosiaatiosopimusten ja pitkälle menevien ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueiden kumppanit mukaan yhteisiin keskusteluihin assosiaatioon liittyvien uudistusten edistymisestä, mahdollisuuksista ja haasteista, kuten kyseiset kumppanit ovat pyytäneet, ja jotta assosiaatiosopimusten ja pitkälle menevien ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueiden täysimääräistä täytäntöönpanoa voidaan helpottaa.
11. Huippukokouksen osallistujat panevat tyytyväisinä merkille Euroopan unionin ja Armenian välisen kokonaisvaltaisen ja laajennetun kumppanuussopimuksen allekirjoittamisen huippukokouksen yhteydessä. Osallistujat panevat tyytyväisinä merkille hyvän edistymisen Euroopan unionin ja Azerbaidžanin välillä käynnissä olevissa neuvotteluissa uudesta puitesopimuksesta. He pitävät arvossa sitä, että EU:n kriittinen lähentymispolitiikka Valko-Venäjän suhteen on nyt kokonaisvaltaisempaa, muun muassa EU:n ja Valko-Venäjän koordinoitiryhmässä, ihmisoikeusvuoropuhelussa ja kaupan alan vuoropuhelussa.

12. Huippukokouksen osallistujat panevat tyytyväisinä merkille, että EU antaa itäiselle kumppanuudelle jatkuvaa tukea käyttämällä täysimääräisesti ja kohdennetusti Euroopan naapuruusvälinettä, muun muassa rajatylittävän yhteistyön ohjelmia ja muita saatavilla olevia rahoitusvälineitä. Konkreettiset uudistustoimet ovat EU:n kumppaneilleen myöntämän rahoitustuen ehtona. EU:n kannustimiin perustuva lähestymistapa ("enemmällä enemmän") hyödyttää edelleen kumppaneita, jotka ovat sitoutuneimpia uudistuksiin. Ulkoinen investointiohjelma tarjoaa uusia rahoitusmahdollisuuksia, erityisesti Euroopan kestävän kehityksen rahaston perustamisen myötä. Rahaston odotetaan mobilisoivan tehokkaasti merkittäviä määriä investointeja.
13. Osallistujat odottavat, että itäisen kumppanuuden puitteissa tehtävän laajemman ja syvemmän yhteistyön dynaamisuutta ja tehokkuutta lisätään edelleen keskittyen konkreettisiin hyötyihin kansalaisille. He muistuttavat, että on tärkeää vahvistaa yleistä tietoisuutta tätä tavoitetta edistävästä EU:n ohjelmista.
14. Huippukokouksen osallistujat ovat tyytyväisiä vuodelle 2020 asetettuihin 20 tulostavoitteeseen, jotka tuottavat konkreettisia tuloksia läpinäkyvällä ja osallistavalla tavalla ja vahvistavat selviytymiskykyä *[kuten liitteessä I esitetään]*. He odottavat mielenkiinnolla yhteistyön tiivistämistä itäisen kumppanuuden tarkistetussa monenvälisessä rakenteessa *[kuten liitteessä II esitetään]*. Se tukee paremmin kumppanuuden poliittisia tavoitteita, muun muassa yhteistyötä kumppanien kesken. He kehittävät integroidumman, osallistavamman, monialaisemman ja tulospainotteisemman lähestymistavan tähän yhteistyöhön. Osallistujat painottavat ministerikokouksissa annetun poliittisen ohjauksen merkitystä eri alojen mukaan saamiselle.

15. Huippukokouksen osallistujat korostavat, että hyvällä hallinnolla kaikilla tasoilla on keskeinen merkitys kansalaisten luottamukselle hallituksiinsa. Julkishallinnon ja oikeuslaitoksen uudistusten toteuttaminen sekä korruption torjunta ovat tältä osin kaikkien muiden politiikkojen perusta ja olennaisia selviytymiskyvyn vahvistamisessa. Osallistujat ovat yhtä mieltä siitä, että ihmisten turvallisuuden edistäminen, joka riippuu myös tehokkaiden, vastuuvellolisten, avoimien ja demokraattisten instituutioiden kehittämisestä, vähentää yhteiskunnan haavoittuvuutta. Yhteistyö ja EU:n tuki turvallisuusalan uudistuksessa, yhdenmety rajaturvallisuuden täytäntöönpano, järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan ja ihmisten salakuljetuksen torjunta, laittoman muuttoliikkeen hallinta, hybridiuhkiin puuttuminen, terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjunta muun muassa uskontojen ja kulttuurien välisen vuoropuhelun avulla, radikalisoitumisen ehkäiseminen, kyberturvallisuuden tehostaminen ja kyberrikollisuuden torjunta sekä katastrofien ehkäisy, niihin reagoinnin ja kriisinhallinnan vahvistaminen parantavat kumppanimaiden kykyä kestää kohtaamiaan paineita. Huippukokouksen osallistujat olivat yhtä mieltä siitä, että asiasta kiinnostuneiden kumppanimaiden ja asiaankuuluvien EU:n elinten välinen yhteistyö on tärkeää edellä mainittuihin haasteisiin vastaamisessa. Huippukokouksen osallistujat korostavat, että on tärkeää lisätä tarvittaessa turvallisuusalan vuoropuhelua ja yhteistyötä YTPP:n alalla. He ovatkin tältä osin tyytyväisiä kumppanien arvokkaaseen osallistumiseen EU:n operaatioihin.

16. Huippukokouksen osallistajat katsovat, että taloudellisella ja sosiaalisella kehityksellä ja muutosprosessien tukemisella on keskeinen merkitys pyrittäessä yhdessä kehittämään Euroopan naapuruston vakautta ja selviytymiskykyä. Terveen talouspolitiikan ja sääntelykehysten kehittäminen, muun muassa Euroopan unionin ja kansainvälisten rahoituslaitoksien vipuvaikutuksen avulla, auttaa luomaan suotuisan ympäristön kilpailukykyisten, vihreiden, digitaalisten ja innovaatiopohjaisten talouksien kehittämiseksi ja investointien houkuttelemiseksi, työpaikkojen luomiselle, osallistavan kestävä kasvun edistämiseksi ja kaupan lisäämiseksi EU:n kanssa ja kumppanimaiden kesken, tarkoituksena myös kumppaneiden ponnistelujen tehostaminen, jotta ne voisivat hyödyntää olemassa olevia vapaakauppa-alueita täysimääräisesti. He ovat tältä osin tyytyväisiä Tallinnassa lokakuussa 2017 järjestetyn itäisen kumppanuuden neljännen yritysfoorumin tuloksiin. On erityisen tärkeää auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, muun muassa helpottamalla paikallisvaluutassa olevien lainojen saatavuutta ja tukemalla nopeiden laajakaistayhteyksien parempaa saatavuutta sekä pyrkimällä verkkovierailumaksujen alentamiseen kumppanimaiden välillä ja mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa niiden ja EU:n välillä. Tältä osin huippukokouksen osallistajat sopivat tekevänsä yhteistyötä digitaalimarkkinoiden yhdenmukaistamisen alalla, jotta digitaalisten sisämarkkinoiden hyödyt voidaan ulottaa koskemaan kumppanimaita.

17. Koska yhteenliitettävyydellä on suuri merkitys, osallistujat ovat yhtä mieltä siitä, että paremmat ja turvallisemmat liikenneyhteydet tarjoavat uusia kehitysmahdollisuuksia ja mahdollistavat tiiviimmän viestinnän ja vaihdon Euroopan unionin ja kumppanimaiden välillä ja kumppanien itsensä kesken. Georgian ja Moldovan tasavallan kanssa tehtyjen yhteistä ilmailualuetta koskevien sopimusten myönteisten vaikutusten perusteella huippukokouksen osallistujat palauttavat mieleen, että on tärkeää tehdä yhteistä ilmailualuetta koskeva sopimus Ukrainan kanssa mahdollisimman pian, sekä ilmaisevat tukevansa Armenian ja Azerbaidžanin kanssa tehtäviä vastaavanlaisia sopimuksia koskevien neuvottelujen nopeaa saattamista päätökseen. He pitävät tärkeänä liikenneyhteyksien intermodaalisuutta ja yhteentoimivuutta sekä parannettuja yhteyksiä TEN-T-verkon kanssa kaikissa liikennemuodoissa ja suhtautuvat myönteisesti EU:n ja kumppanimaiden korkean tason yhteisymmärryspöytäkirjojen allekirjoittamiseen runkoverkkoja koskevien alustavien karttojen määrittelemisestä. Huippukokouksen osallistujat tunnustavat kaikkien saatavissa olevan, turvallisen, kestävän, luotettavan ja kohtuuhintaisen energian merkityksen ja panevat merkille toimitusvarmuuden ja energialähteiden, energiantoimittajien ja toimitusreittien monipuolistamisen tärkeyden ja korostavat tarvetta toimia solidaarisuuden ja osallistavuuden hengessä tätä varten. Kumppanimaiden aktiivinen yhteistyö Euroopan energiaunionin perustamisessa on tervetullutta. Ne ovat sitoutuneita edistämään energiaturvallisuutta yhteenliitäntöjen ja energiavarojen kestävän käytön avulla, mukaan lukien energiatehokkuuden lisääminen ja uusiutuvan energian käyttö, sekä vähentämään riippuvuutta ja lisäämään kestäkykyä. Osallistujat painottavat myös, että korkeimpia kansainvälisiä ydinturvallisuuden ja ympäristönsuojelun normeja on noudatettava asianmukaisesti. Huippukokouksen osallistujat korostavat olevansa sitoutuneita siirtymään vihreämpään, tehokkaampaan ja kestävämpään talouteen ja vahvistamaan ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistoimia sekä käsittelemään ympäristöhaasteita. Näiden alojen monenvälisten sopimusten ja kokonaisvaltaisten uudistusten täytäntöönpano ajoissa on edelleen keskeistä.

18. Ihmisten väliset kontaktit, muun muassa koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja tiedealan vaihtojen avulla, sekä liikkuvuus tuovat yhteiskuntia lähemmäs toisiaan. Huippukokouksen osallistujat ovat tyytyväisiä Moldovan tasavallan, Georgian ja Ukrainan viisumivapauden tehokkaaseen täytäntöönpanoon. He odottavat mielenkiinnolla yhteistyön vahvistamista ja lisäedistymistä liikkuvuuden alalla turvallisessa ja hyvin toimivassa ympäristössä ja aikovat harkita sopivaan aikaan viisumivapautta koskevan vuoropuhelun aloittamista Armenian kanssa sillä edellytyksellä, että hyvin toimivan ja turvallisen liikkuvuuden edellytykset täyttyvät, mukaan lukien viisumien myöntämisen helpottamista koskevien ja takaisinottosopimusten tehokas täytäntöönpano osapuolten välillä. Osallistujat odottavat entistä vahvempaa yhteistyötä kaikkien kumppanien kanssa koulutus-, tutkimus- ja innovointijärjestelmien nykyaikaistamisessa ja niiden tulosten laadun ja kilpailukyvyn parantamisessa, samalla kun varmistetaan kansallisiin vähemmistöihin kuuluvilla henkilöillä jo olevien oikeuksien kunnioittaminen sellaisina kuin ne on vahvistettu YK:n ja Euroopan neuvoston keskeisissä yleissopimuksissa ja niihin liittyvissä pöytäkirjoissa, vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden syrjimättömyys ja monimuotoisuuden kunnioittaminen sekä Euroopan neuvoston elinten asiantuntemuksen ottaminen täysimääräisesti huomioon näitä järjestelmiä uudistettaessa. Erityisesti keskitytään nuorten tukemiseen ja voimaannuttamiseen, mitä painotettiin Varsovassa kesäkuussa 2017 järjestetyssä itäisen kumppanuuden kolmannessa nuorisofoorumissa. Painopisteenä on etenkin nuorten taitojen, yhteiskunnallisen osallistumisen ja solidaarisuuden kehittäminen, akateemisen liikkuvuuden lisääminen ja heidän työllistettävyytensä ja yrittäjähenkensä edistäminen kokonaisvaltaisen nuorisopolitiikan kehysten ja EU:n esittämän nuorisopaketin avulla.

19. Huippukokouksen osallistujat painottavat, että toimivalla mediaympäristöllä ja sananvapaudella on suuri merkitys demokraattisessa, sopeutumiskykyisessä ja vauraassa yhteiskunnassa. He toteavat, että riippumattomien tiedotusvälineiden, tiedotusvälineiden ammattimaisuuden ja medialukutaidon tukea on lisättävä koko itäisen kumppanuuden alueella. Osallistujat ovat myös yhtä mieltä siitä, että strategista viestintää on edelleen vahvistettava ja että EU:n ja itäisen kumppanuuden maiden yhteistyön näkyvyyttä on pyrittävä edistämään. Lisäksi disinformaatiota on tehtävä tunnetuksi ja se on paljastettava. He ovat tältä osin tyytyväisiä Kiovassa syyskuussa 2017 järjestetyn itäisen kumppanuuden toisen mediakonferenssin tuloksiin.
20. Huippukokouksen osallistujat toteavat jälleen, että kaikkien yhteiskuntaryhmien osallistuminen itäiseen kumppanuuteen on tärkeää. He ovat sitoutuneita vahvistamaan naisten ja miesten tasa-arvoa ja edistämään naisten voimaannuttamista, kuten EU:n toimintasuunnitelmassa sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi määrätään. Yhteistyö kansalaisyhteiskunnan kanssa, muun muassa itäisen kumppanuuden kansalaisyhteiskuntafoorumin kautta, ja laajat tiedotustoimet ja kohdennettu tuki ruohonjuuritason kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten suuntaan ovat edelleen tämän kumppanuuden erottamaton osa, kuten Tallinnassa lokakuussa 2017 järjestetyssä itäisen kumppanuuden kansalaisyhteiskuntakonferenssissa painotettiin. Osallistujat ovat tyytyväisiä rooliin, jonka paikallis- ja alueviranomaiset ovat EU:n ja itäisen kumppanuuden alue- ja paikallisviranomaisten konferenssin (CORLEAP) kautta ottaneet kumppanuuden tavoitteiden edistämässä lähimpänä ihmisiä olevalla hallinnon tasolla. Huippukokouksen osallistujat kannustavat tiiviimpään parlamenttien väliseen yhteistyöhön, vuoropuheluun ja vaihtojen edistämiseen Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen piirissä ja panevat tässä yhteydessä merkille, että sen puhemiehistö on perustanut assosiaatiosopimuksia käsittelevän tilapäisen työryhmän.
21. Huippukokouksen osallistujat odottavat mielenkiinnolla seuraavaa, vuodelle 2019 suunniteltua itäisen kumppanuuden huippukokousta, jossa he aikovat tarkastella uudelleen itäisen kumppanuuden tulostavoitteita ja antaa ohjeistusta itäisen kumppanuuden puitteissa tehtävän yhteistyön tehostamiseksi edelleen.

Liite I – 20 tulostavoitetta vuodelle 2020

Itäisen kumppanuuden puitteissa tekemämme yhteistyö tähtää ennen kaikkea konkreettisiin tuloksiin kansalaistemme hyväksi. Riiassa vuonna 2015 järjestetyssä itäisen kumppanuuden huippukokouksessa sovittujen neljän prioriteetin perusteella määritettiin 20 keskeistä alaa ja niiden tavoitteet vuodelle 2020. Yhteisen selviytymiskykymme vahvistaminen on ohjannut konkreettisten tulostavoitteiden valintaa.

20 tulostavoitetta vuodelle 2020 on tarkoitettu työvälineeksi, ja ne on laadittu osallistavasti kaikkien sidosryhmien kanssa. Itäisen kumppanuuden puitteissa tehtävään monenväliseen yhteistyöhön sisältyy virtaviivaistettu rakenne, jonka avulla seurataan tiiviisti ja säännöllisesti sovittujen tulostavoitteiden toteutumista tulospainotteisesti, kokonaisvaltaisesti ja järjestelmällisesti, varmistaen samalla yhteinen omistajuus ja sitoutuminen sekä täydentävyys kahdenvälisen prioriteettien kanssa.

Monialaiset tulostavoitteet

1. Elinvoimaisella kansalaisyhteiskunnalla on ratkaiseva merkitys yhteiskunnan demokraattisuudelle, julkishallinnon avoimuudelle, yksityissektorin kehittymiselle, osallistavalle ja kestäväälle talouskasvulle, ympäristönsuojelulle, sosiaaliselle innovoinnille, liikkuvuudelle ja ihmisten välisille kontakteille. Kansalaisyhteiskunta on hallitukselle välttämätön kumppani, joka ajaa uudistuksia ja edistää vastuuvollisuutta. Kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten teknisen asiantuntemuksen ja hallinnointivalmiuksien vahvistaminen lisää poliittisen vuoropuhelun ja tuloskeskeisen päätöksenteon arvoa kumppanimaissa.

2. Sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys antavat kumppanimaille mahdollisuuden hyödyntää yhteiskuntiansa taloudellista ja sosiaalista potentiaalia täysimääräisesti. Edistetään kattavaa tiedottamista kumppanimaiden yhteiskunnille sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2016–2020, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti. EU tukee asiaankuuluvan lainsäädännön säätämistä ja toimivien tasa-arvoelinten perustamista ja vahvistamista. Edistetään naisyrittäjien talousnäkymiä Women in Business -ohjelmalla.
3. Parannetaan kansalaisten ymmärtämystä Euroopan unionista itäisessä naapurustossa ja EU-kansalaisten ymmärtämystä kumppanimaista ja itäisestä kumppanuudesta lisäämällä, selkeyttämällä ja räätälöimällä strategista viestintää, mukaan lukien Stratcom EAST -työryhmän toiminnalla. Tukemalla tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja niiden riippumattomuutta kumppanimaissa parannetaan edelleen vastuuvollisuutta ja kykyä vastustaa disinformaatiota.

Talouseläitys ja markkinamahdollisuudet

4. Parannetaan kumppanimaiden pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) kasvupotentiaalia EU4Business-ohjelman ja asianmukaisten kansallisten tukiohjelmien avulla sekä parantamalla pk-yritysten toimintaympäristöä kumppanimaissa. Tehostetaan kestävän talouskasvun mahdollisuuksia vakiinnuttamalla julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelu, tukemalla asiakassuuntautuneita liike-elämän tukiorganisaatioita ja perustamalla uusi alueellinen talousdiplomatian verkosto kaupankäynnin lisäämiseksi ja investointien edistämiseksi itäisessä naapurustossa.

5. Puututaan rahoituksen saatavuuden ja rahoitusalan infrastruktuurien puutteisiin tosiasiallisen kestäväen talouskehityksen ja muutoksen aikaansaamiseksi. Tuetaan pääomamarkkinoiden syventämistä ja laajentamista muun muassa pääomamarkkinuudistuksia koskevilla pilottiohjelmilla. Tuetaan tehokkaita luottorekistereitä ja vaihtoehtoisia rahoituslähteitä investointien helpottamiseksi ja viennin lisäämiseksi. Näillä uudistuksilla kannustetaan lisäämään luotonantoa paikallisvaluutassa tiiviissä yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.
6. Tuetaan uusia työpaikkoja paikallisesti ja alueellisesti toteuttamalla EU-ohjelmia, joilla pyritään monipuolistamaan taloudellista toimintaa ja pienentämään eroja varsinkin nuorten keskuudessa. Uusi kaupunginjohtajien talouskasvualoite auttaa saamaan paikallisviranomaiset mukaan älykkään paikallisen talouskehityksen strategioiden toteuttamiseen. Näitä tarkoituksia edistetään myös toteuttamalla aluekehityshankkeita muun muassa maatalousalalla.
7. Edistetään digitaalimarkkinoiden yhdenmukaistamista kumppanimaissa ja EU:n kanssa EU4Digital-aloitteen puitteissa, jotta kansalaisille, julkishallinnoille ja yrityksille suunnattujen yleiseurooppalaisten verkkopalvelujen nykyiset esteet voidaan poistaa. Tässä yhteydessä yhteistyössä keskitytään kumppanimaiden tukemiseen toiminna, joilla vahvistetaan televiestinnän kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuutta, yhdenmukaistetaan taajuuksien jakamista ja verkkovierailujen hinnoittelua, toteutetaan kansallisia strategioita laajakaistan kehittämisessä, kyberturvallisuudessa, digitaalisessa innovoinnissa, yhteentoimivissa sähköisissä terveydenhuoltopalveluissa ja digitaalisessa osaamisessa sekä toteutetaan rajatylittäviin sähköisiin allekirjoituksiin, sähköiseen kauppaan ja digitaalisiin liikennekäytäviin liittyviä pilottitoimia.

8. Tuetaan EU:n ja kumppanimaiden välistä ja kumppanimaiden keskinäistä kauppaa, muun muassa panemalla täytäntöön pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet kolmen kyseessä olevan kumppanin eli Georgian, Moldovan tasavallan ja Ukrainan kanssa. EU keskustelee edelleen yhdessä ja eriytetysti kunkin kumppanimaan kanssa, mukaan lukien Armenia, Azerbaidžan ja Valko-Venäjä, vetovoimaisista ja realistisista vaihtoehtoista, joilla voidaan lisätä keskinäistä kauppaa ja kannustaa investointeihin yhteisten etujen, investointisuojan osalta uudistetun investointipolitiikan sekä kansainvälisen kaupan sääntöjen ja kauppaan liittyvien kansainvälisten normien mukaisesti, myös teollis- ja tekijänoikeuksien alalla, ja edistää talouksien nykyaikaistamista ja monipuolistamista.

Instituutioiden ja hyvän hallintotavan lujittaminen

9. Lujitetaan oikeusvaltioperiaatetta ja korruption torjuntamekanismeja tukemalla kestävien rakenteiden luomista ja kehittämistä edelleen korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, avoimuuden lisäämiseksi ja rahanpesun torjumiseksi. Tässä yhteydessä pyritään luomaan tehokkaat omaisuudesta ja eturistiriidoista ilmoittamisjärjestelmät ja tietokannat, joista on vaivatonta tehdä hakuja, toteuttamaan toimia puoluerahoitusta koskevien sovellettavien kansainvälisten suositusten panemiseksi täytäntöön, korruptiontorjuntaelinten riippumattomuuden varmistamiseksi, lainsäädäntökehyksen ja mekanismien luomiseksi varojen perintää ja hallinnointia varten sekä tehokkaiden välineiden kehittämiseksi talousrikostutkintaa varten.

10. On olennaisen tärkeää toteuttaa eurooppalaisten normien mukaisesti keskeisiä uudistuksia, jotka koskevat oikeuslaitoksen riippumattomuutta, puolueettomuutta, tehokkuutta ja vastuuvuorollisuutta, muun muassa ottamalla käyttöön asiaankuuluvia sähköisiä välineitä, joiden avulla asiat esimerkiksi määrätään käsiteltäviksi objektiivisia, ennalta määriteltyjä kriteerejä noudattaen. Pyritään saavuttamaan hyväksytyjen indikaattorien mukaan mitattuja tuloksia seuraavissa asioissa: tuomarien läpinäkyvä ja ansioihin perustuva rekrytointi ja yleneminen, ilmoitetut kurinpitotapaukset, oikeuden parempi saatavuus, oikeuslaitoksen kattava ja tehokas koulutus, riita- ja rikosasioiden ruuhkan purkaminen merkittävässä määrin ja tuomioiden täytäntöönpanon parantaminen. Näin parannetaan kansalaisten luottamusta valtion laitoksiin.
11. On erittäin tärkeää toteuttaa julkishallinnon uudistukset kansainvälisten periaatteiden mukaisesti, jotta julkishallinnosta tulisi ammattimainen, epäpoliittinen, vastuuvuorollinen ja eettinen. Osoituksena edistymisestä tällä alalla ovat kansainvälisten periaatteiden mukaiset kansalliset strategiat, virkamieslainsäädännön parantaminen, tiedon julkinen saatavuus, viranomaisten saatavuus ja palvelualltius, talousarvion valvonnan vahvistaminen ja virallisten tilastojen institutionaalisen kehyksen parantaminen. Mahdollisuuksia luoda virkamiehille työtehtäviin tutustumisjärjestelmä (job-shadowing) tutkitaan.
12. Tiivistämällä yhteistyötä turvallisuuden ja katastrofiriskien hallinnan alalla tuetaan kumppanien valmiuksia vastata paremmin kriiseihin ja katastrofeihin. Antamalla tukea muun muassa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavalmiuksien parantamiseen vahvistetaan kumppanien kykyä selviytyä hybridiuhkista, mukaan lukien kyberturvallisuus ja kemiallisiin, biologisiin ja radioaktiivisiin materiaaleihin sekä ydinmateriaaliin liittyvien riskien tai rikoksesta, onnettomuudesta tai luonnontapahtumasta johtuvien riskien vähentäminen. Lisäämällä turvallisuusalan vuoropuhelua ja käytännön YTPP-yhteistyötä, muun muassa lisäämällä koulutusmahdollisuuksia ja valmiuksien kehittämistä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan / yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YTPP/YUTP) alalla tuetaan kumppanimaiden osallistumista EU:n siviili- ja sotilasoperaatioihin.

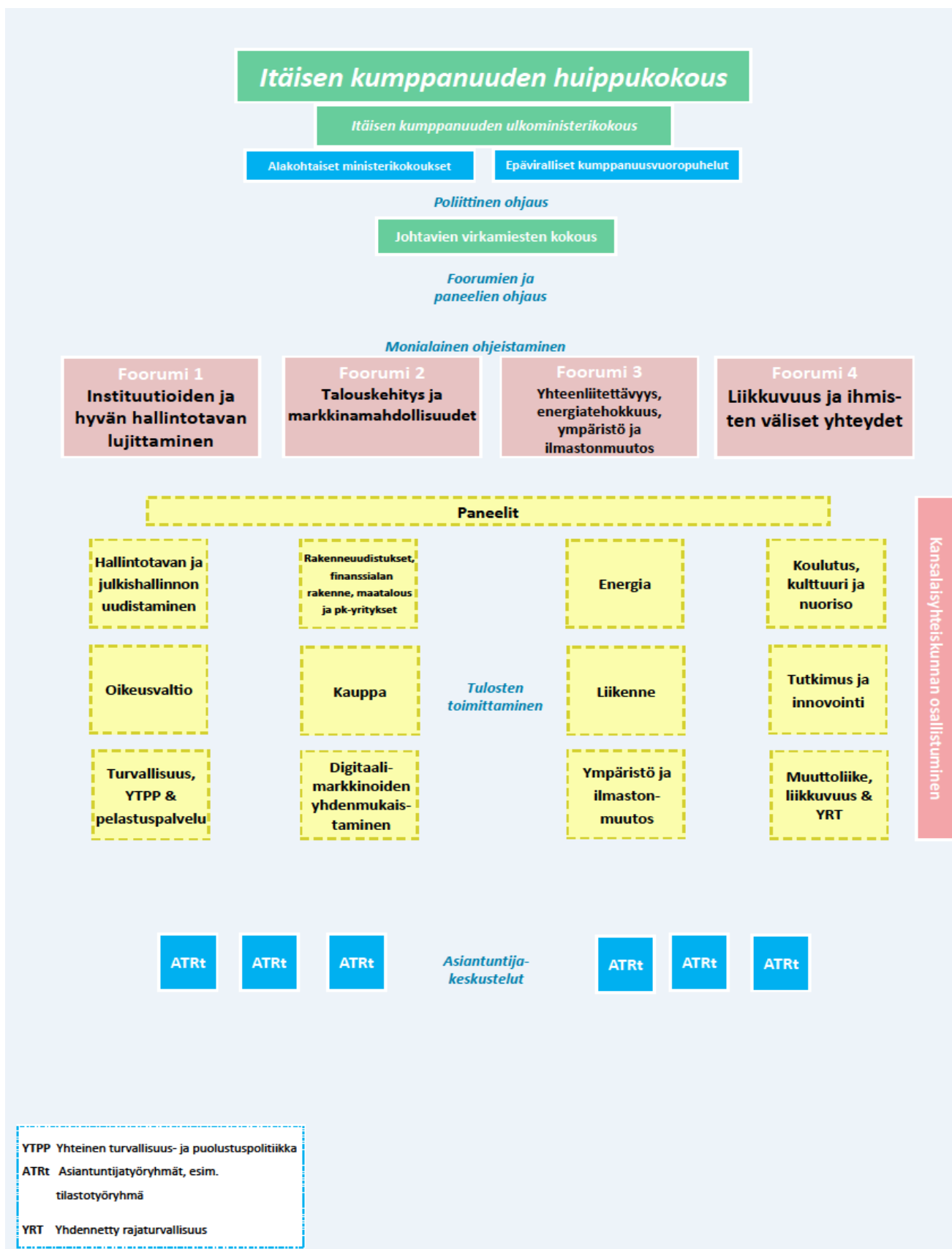
13. Tuetaan aktiivisesti edistymistä Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) runkoverkon laajentamisessa suuntaa-antavan pitkän aikavälin toimintasuunnitelman mukaisesti, mukaan lukien maantiet, rautatiet, satamat ja lentokentät sekä sisävesiliikenne. TEN-T-verkko on tarkoitettu saadaksi valmiiksi vuoteen 2030 mennessä. Toteuttamalla laajennetun runkoverkon edellyttämät yhteydet ja poistamalla logistiikkaketjun pullonkaulat muun muassa vahvistamalla olemassa olevien liikenneverkkojen tehokkuutta helpotetaan liikenneviestintää ja tuetaan siten taloudellista vaihtoa. Rajanylitysmenettelyjä tehostamalla ja hallinnollisia, teknisiä ja muita esteitä vähentämällä helpotetaan ja lisätään kestäviä tavaraliikennevirtoja. Parannetaan edelleen liikenteen yhteenliitettävyyttä parantamalla liikenneturvallisuutta ja edistämällä yhteistä ilmailu-aluetta koskevan sopimuksen tekemistä.
14. Lisätään energian toimitusvarmuutta parantamalla kaasun- ja sähköverkkojen yhteenliitettävyyttä kumppanimaiden kesken ja niiden ja EU:n välillä. EU4Energy-aloite tukee energiamarkkinoiden tehokkuuden ja avoimuuden lisäämistä. Energiayhteisön puitteissa käynnissä olevaa yhteistyötä tuetaan edelleen, jotta voidaan auttaa itäisiä kumppaneita täyttämään asiaankuuluvat sitoumuksensa. Tässä yhteydessä osoituksena yhteisestä sitoutumisesta ja edistymisestä tällä alalla ovat Ukrainan kaasunsiirtojärjestelmän ja kaasuväylien uudenaikaistaminen, strategisen eteläisen kaasukäytävän saattaminen toimintavalmiuteen ja sen jatkaminen Keski-Aasiaan, Ungheni–Chişinău- ja Hermanowice – Bilche Volysia -kaasuverkon yhteenliittämisen toteuttaminen, sähköverkkojen yhteenliittämisen vahvistaminen Georgian ja Armenian välillä sekä edellytysten luominen Ukrainan ja Moldovan energiajärjestelmien mahdolliseksi liittämiseksi eurooppalaisiin verkkoihin.

15. Toteutetaan ratkaisevia toimia ilmastonmuutoksen kestävän, vähähiilisen kasvu-uran jatkamiseksi, energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisesti. Näihin toimiin sisältyvät kestävä energia ja ilmastoa koskevien toimintasuunnitelmien toteuttaminen kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjaan liittyvän ohjelman avulla, pk-yritysten tukeminen tehokkuuden lisäämiseksi kestävästi, synergiavaikutusten varmistaminen EU4Business-, EU4Energy- ja EU4Innovation-aloitteiden välillä, rahoituksen vapauttaminen vihreille investoinneille, kasvihuonekaasupäästöjen kansallisten vähentämisstrategioiden valmistelun tukeminen ja päästöjen kansallisten seuranta-, raportointi- ja todentamisjärjestelmien perustaminen sekä lisätoimet kansallisten sopeutumispolitiikkien kehittämiseksi.
16. Tehostetaan ympäristönsuojelua, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista parantamalla vesienhoitoa ja rajatylittävää yhteistyötä, valtavirtaistamalla ympäristö- ja ilmastotavoitteet alakohtaisiin politiikkoihin, kehittämällä hyvää ympäristöhallintoa ja lisäämällä tietoisuutta ympäristöasioista. Varmistetaan tuki siirtymiselle vihreämpään talouteen ja kiertotalouden parempaan hyödyntämiseen. Keskeisiä tämän alan toimia ovat vesienhoitosuunnitelmien laatiminen, ympäristöriskien kartoittaminen Mustallamerellä, lainsäädännön kehittäminen strategisista ympäristöarvioinneista ja vaikutustenarvioinneista, ympäristötietojen saatavuuden parantaminen ja meren elollisten luonnonvarojen kestävän hyödyntämisen edistäminen.

Liikkuvuus ja ihmisten väliset yhteydet

17. Tuetaan edistymistä liikkuvuudessa seuraamalla, että Georgia, Moldovan tasavalta ja Ukraina täyttävät jatkossakin viisumivapauden edellytykset, harkitsemalla aikanaan tilanteen salliessa viisumivapautta koskevan vuoropuhelun aloittamista Armenian ja Azerbaidžanin kanssa sillä edellytyksellä, että hyvin toimivan ja turvallisen liikkuvuuden edellytykset täyttyvät, mukaan lukien osapuolten välisten viisumikäytäntöjen helpottamista koskevien ja takaisinottosopimusten tehokas täytäntöönpano, sekä tekemällä lisäksi viisumikäytäntöjen helpottamista koskeva sopimus ja takaisinottosopimus Valko-Venäjän kanssa. Jatketaan tuen antamista nykyisten liikkuvuuskumppanuuksien panemiseksi täytäntöön, jotta muun muassa muuttoliikkeen hallintaa kumppanimaissa voidaan parantaa. Panemalla täytäntöön yhdenmukaisesti rajaturvallisuus kumppanimaiden keskinäisten sekä niiden ja EU:n jäsenvaltioiden välisten rajanylityspaikkojen uudenaikaistetun verkoston avulla helpotetaan liikkuvuutta lisäten samalla turvallisuutta ja edistetään kaupan kasvua.
18. Investoimista nuorten osaamiseen, yrittäjyyteen ja työllistettävyyteen lisätään huomattavasti, erityisesti vahvistetulla nuorisopaketilla, jonka EU esitti EU4Youth-aloitteen puitteissa. Se sisältää uuden liikkuvuusjärjestelyn nuorille ja nuorten osallistumista koskevissa etenemissuunnitelmissa esitettyjä toimia, jotka kohdennetaan erityisesti johtajuuteen, liikkuvuuteen ja virallisen ja epävirallisen koulutuksen laatuun. Nuoret ja nuorisotyöntekijät hyötyvät Erasmus+-ohjelman tarjoamista uusista liikkuvuusmahdollisuuksista. Kumppanimaiden osallistuminen Erasmus+-, Luova Eurooppa-, COSME- ja Horisontti 2020 -ohjelmiin avaa uusia liikkuvuusmahdollisuuksia yliopistoille, hallinnoille, yrityksille, ammattilaisille, kulttuuri- ja audiovisuaalialan toimijoille, nuorille, opiskelijoille ja tutkijoille ja edistää kulttuurialan ja luovien alojen kehittämistä. Tehostettua yhteistyötä EU-ohjelmien puitteissa tuetaan tarvittaessa soveltuvin osin.

19. EU:n jäsenvaltioiden toiminta huomioon ottaen perustetaan itäisen kumppanuuden Eurooppa-koulu korkealaatuisen opetuksen tarjoamiseksi kumppanimaista tuleville oppilaille, heidän koulutus- ja työllistymismahdollisuuksiensa lisäämiseksi ja yhteistyön, monikulttuurisen ymmärtämyksen, suvaitsevaisuuden ja perusarvojen edistämiseksi sekä ymmärtämyksen lisäämiseksi Euroopan unionista ja sen toimista alueella sekä kielitaidon vahvistamiseksi. Kumppanimaiden yliopistojen verkosto keskittyy huipputasoon opetuksessa.
20. Edistetään itäisen kumppanuuden ja EU:n tutkimus- ja innovointijärjestelmien yhdentymistä uuden EU4Innovation-aloitteen avulla. Sen tarkoituksena on parantaa tutkijoiden työllisyyttä ja uranäkymiä, rahoittaa tutkimusta ja innovointia kilpailupohjalta ja edistää tutkimusalan kumppanuuksia. Osallistumisen tavoitteena on, että kaikki Horisontti 2020 -ohjelman yksittäisille tutkijoille tarkoitetut rahoitusjärjestelmät ovat kaikilta osin asiaankuuluvien kumppanimaiden käytettävissä. Kansallisten julkisten tutkimus- ja innovointijärjestelmien uudistuksilla parannetaan tuloksia ja kilpailukykyä. Yhdentymisen yleiseurooppalaiseen GEANT-verkkoon, joka yhdistää kaikki kansalliset tutkimus- ja koulutusverkot Euroopassa, kaventaa edelleen digitaalista kuilua.
-

Sen varmistamiseksi, että itäisen kumppanuuden uusi virtaviivaistettu rakenne on tehokas ja sen toimet johdonmukaisia huippukokouksen strategisten linjausten ja ministerikokousten poliittisen ohjauksen kanssa, foorumit on nyt jäsennelty uudelleen monialaisiksi foorumeiksi, jotka vastaavat itäisen kumppanuuden huippukokouksessa Riiassa vuonna 2015 sovittuja neljää keskeistä yhteistyöalaa. Ne toimivat rajapintana paneelien (joissa perusteelliset keskustelut käydään) ja korkeiden virkamiesten kokousten (joissa annetaan yleistä ohjausta, varmistetaan synergia ja valvotaan koko prosessia) välillä. Foorumit antavat poliittista ohjausta paneelien työhön ja raportoivat korkeiden virkamiesten kokouksille. Tämä itäisen kumppanuuden rakenne saatetaan toimintavalmiuteen osallistavassa ja tulospainotteisessa prosessissa. EU ja kumppanimaat sopivat työsuunnitelmasta ja menetelmästä, joissa keskitytään erityisesti vuodelle 2020 asetettujen 20 tulostavoitteen toteuttamiseen. Kansalaisyhteiskunta, mukaan lukien tarvittaessa työmarkkinaosapuolet ja liikemaailma, osallistuu uudistettuun prosessiin ja näiden tulostavoitteiden saavuttamiseen täysimääräisesti.
